

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
N-0032 OSLO
postmottak@kd.dep.no

Foretaksregister: NO 948 007 029 MVA

Deres ref.:
Deres ref

Vår ref.:
16/UST/PHA

Prosjekt / Sak:
Forskningsetikkloven

Dato
2015-10-28

Høringsuttalelse vedrørende forskningsetikkloven

SINTEF mener at høringsnotatet er et meget godt dokument, og at de kontaktmøter som er gjennomført mellom KD og ulike interessenter gir et meget godt utgangspunkt for vurderingene.

Lovforslaget bidrar til avklaringer av flere forhold, tydeliggjør at institusjonene har et klart ansvar, og også hva dette innebærer. Lovteksten er et godt bidrag til vesentlig større grad av forutsigbarhet.

Et vesentlig spørsmål, tydeliggjort ved at forslaget inneholder to alternativer, er spørsmålet om granskingsutvalget skal være klageinstans. SINTEF mener det er et behov for å ha klagemulighet, og at granskingsutvalget er egnet til dette ut fra sin rolle som sentral kompetansebærer. Dersom dette vil medføre stor belastning på granskingsutvalget kan dette ha konsekvenser for granskingsutvalgets tradisjonelle rolle, og dette representerer et problem. Granskingsutvalget er tiltenkt en veiledende rolle i forhold til brudd på etiske retningslinjer, og er foreslått som mottaker av rapporter fra lokale forskningsetiske utvalg. Dette vil kunne medføre mye arbeid. Det sentrale, etter SINTEFs mening, er at det er en sentral klagemulighet som kan sikre enhetlig behandling. Dersom arbeidsbyrden for granskingsutvalget blir for stor, kan kanskje dette veies opp via de fagspesifikke utvalgene. Det er vesentlig at mandatene og ansvarsområdene som gis hensyntar en mulig økt belastning på granskingsutvalget dersom de blir klageinstans.

I forbindelse med avgjørelser vedrørende brudd på forskningsetiske retningslinjer anbefaler SINTEF at det opprettes en sentral database, gjerne anonymisert. Denne må være tilgjengelig for forskningsinstitusjonene og deres lokale forskningsetiske utvalg. Dette vil gjøre det lettere å oppnå enhetlig behandling, og vil kunne være til stor hjelp i forbindelse med opplæring av forskere innen feltet.

SINTEF er fullt ut enig i lovteksten om utsatt offentlighet. Muligheten for anonymitet for varslere er et gode, da dette vil gjøre det enklere å få kjennskap til tvilsomme handlinger. Dette bør imidlertid problematiseres grundig, og det bør foreligge noen føringer for hvilke forhold som skal tilsis en slik anonymitet. Kontradiksjonsprinsippet er vesentlig for de det varsles om.

Noen begreper kan virke uavklart. Forskningsetiske saker og forskningsetiske spørsmål bør – dersom de er ment å representere ulike nyanser – defineres.

Med vennlig hilsen
SINTEF

Unni Steinsmo
Konsernsjef